



# חלק פרק אחד עשר סנהדרין

לה א מיי פיר מהל' עין  
הלכה כ סמנ עשין טו:  
לו ב מיי' סס הלכה ה'  
והלכה י:  
לז ג מיי' סס הל' ג:  
לח ד מיי' סס הל' י:  
לח ה מיי' סס הל' י:  
סו ז מיי' סס הל' י:  
מא ז מיי' סס הל' י:  
מב ח מיי' סס הל' י:  
מג ט מיי' סס הל' טו:  
מג י מיי' סס הל' טו:  
מד כ מיי' סס הל' ט:  
מה ל מיי' סס הל' ג:  
מו ג מיי' סס הל' ד:

**אמר לפנינו וכו'.** והשאלה [מסתברא] כ"מ"ד אך אפי' ראה שזיון  
שראה [נדה ז] בהקב"ה שהוא ארך אפי' אף לרשעים שמת: **עדותיך**  
**וגו' ה' לאורך ימים.** היינו מדת ארך אפי' ועליה אמר משה עדותיך  
נאמנו מאד שראה אותו בחורבן ופסוק זה מרע"ה אמרו דכתיב לעיל  
מינייה תפלה למשה אש האלהים  
וגו': **יכול לכל.** למי שעושין נבייתו  
אע"פ שמתגאה: **כשרים.** שריים  
שאין נחשנין כך אינו חשוב בעיניו  
ואינו מתגאה: **ולרוח משפט.** שופט  
את רוחו: **שרודה צילו.** שבעט  
צילו וחוזר בתשובה מן העבירה  
שעבר: **ומהפנה צילו.** מרגזו י"ט  
על יזה"ר אם היתה"ר אמר לו עשה  
עבירה זו לא דיו שנמנע מן העבירה  
אלא הולך ועושה מזהו. ומתגבר עדיף  
מרוצה: **שערס.** אלו בני כנסיות:  
**מה נשפטו אלו מאלו.** שיש בהם מדות  
ללנו מה השאר אמר הקב"ה ביון  
שנו: **ואין פליה אלא דיינין:**  
**מתנני' ילאו אנשים בני בליעל**  
**מקרבך.** שאין להם חלק לעוה"ב:  
**וידחו אס (אנשי) [יושבין] עירם.**  
הא אין נהרגים עד שיהיו מדימה  
מאותה העיר ואותו השבט עלמה  
דכתיב מקרבך מקרב אותו  
עממו: **עד שירוד רובה.** דכתיב [דברים  
יג יושבי העיר משמע יטובה של עיר  
היינו רובה. לישנא אחרינא עד שירוד  
רובה דכתיב מקרבך קרי ביה  
מרוכז: **ה"ג עד שירוד רובה עד**  
**שירדוהו אנשים:** או שזיו מדימה  
חונה לה. שלא היו מאותה העיר:  
**הרי אלו כיהידים.** שהן בסקילה  
**וההראה לכל אחד.** דכתיב בגמרא [ב]  
יחידים בסקילה לפיכך ממונין פלט  
וממון שהחמרת עליו במיתתו הקלה  
עליו בממוני: **הכה סה אס יושבי**  
**העיר הרי אלו מוכרי הסמרה והגמלה**  
**העוברה ממקום למקום מילין.**  
מדכתיב יושבי מכלל דשירה ל' יום  
תמרים וגמלים שנשתחו בעיר ל' יום  
דמפרש בגמרא [ק"ג]. דהו להו יושבי  
העיר הרי אלו מילין אס רוב אנשי  
העיר הודמו ומתים וגמלים משלימין  
המיעוט ועושה אותם רוב מילין  
עליהם שאין ממונס אבד אלא דנונים  
כיהידים. וגורמין נני לעשות אותה  
עיר הנדחת אס משלימים לעיר  
הנדחת לעשות רוב אלא הא פסיקא  
טפי דחמרת וגמלת אין דעמס  
מערכת עס בני העיר להיות נדונין  
עמסן: **ה"ג החרס אותה וכל אשר**  
**בה מכאן אמרו לדיקים וכו' ושל**  
**רשעים בין מחוכה בין מחולה לה**  
**אובדים.** בגמרא [שם] מפרש לה מדכתיב  
כל: **ואם כל שללה סקבון אל סוד**  
**רחוכה אין לה רחוב עושין לה רחוב.**  
ורחובה להשתח נני משמע: **היה**  
**רחוכה חולה לה.** שמקום קבון בני  
העיר היה חון לעיר כונסין אותה  
לעיר שצריך לעשות לה רחוב נחוכה.  
רחוב סרטיא גדולה: **אס העיר ואס**  
**כל שללה וכל שלל עמים.** דשלל  
שמים פלט: **מכאן אמרו הקדשות**  
**שחוכה יפדו.** כלומר אין נשרפין

אלא הרי הם כשאר הקדש שצריך פדייה כ"ס דשלל שמים הם:  
וטרומות ירקבו. ובגמ' [ק"ג]: מוקמי לה בטרומה ביד כהן דלמנו כהן  
הוא וכל עליה איסור דעיר הנדחת דנהי דכשריפה לא הויא עס שאר  
שללה דקדש אקרי ולא מזולתין ביה כולי האי: **מעשר שני.** אע"פ  
שהוא נאכל לשראל האילין וקדש  
איקרי לא אמרי' יספק אלא יגנו וכן  
כתבי הקדש יגמו: **ה"ג כליל לה'**  
**אלהיך אר"ש אמר הקב"ה וכו' כליל**  
**אסה מעלה עולה שהוא כליל לפני:**  
**לא תעשה גנות ופרדסין וכו'. בגמ'**  
[ק"ג]. מפרש במאי פליגי: **לכמו שהיתה.**  
בשינוי נסים: **גמ' ילאו הם ולא**  
**שלוס.** אס המדיחין עלמן ילאו  
והדיחין והרי הם מרובים ודין כסין  
אזל אס הדיחו ע"י שליח כיהידים  
הס כסקילה וממונס פלט: **אין אנשים**  
**פסוח מו'. דע"י מדיח אחד אין**  
**נעשית עיר הנדחת.** כדכתיב. משמע  
באלמנע ולא מן הספר שאס היתה  
עיר של ספר בין מחו עובדי כוכבים  
למחו ישראל אינה נעשית עיר  
הנדחת דגויסת הכתוב היא שלא  
תעשה עיר הנדחת: **יושבי העיר**  
**ולא יושבי עיר אחרס.** דהיינו מדיחי'  
מחולה לה: **לאמר נלכה ועבדה.**  
משמע שז"ל לפנינו שכן אומרים נלכה  
ועבדה ואין אמירה אלא בעדים. אלמא  
צריך עדים לכל אחד ואחד שיעידו  
עליהם מה שאמרו וה"ג עיר התראה  
לכל א' וא' אס: **חולקין עיר אס.**  
במתלה כשחוקי ישראל את הארץ  
היו רשאין ליתן ולחלוק עיר א' לז'  
שבעים כגון אס אירע להס עיר  
בתימס ומקלט מושבת לתמוס אחר  
שכט אחד נוטל חלק בזמות קלט הארץ.  
ע"פ הגובל נתקלה הארץ אס נפתלי  
עולה תמוס גניוסר עולה עמו דהכי  
אמרין כ"ב צ"ב כפרק י"ג ומגמלין  
דף קכ"ג): **אין חולקין.** אלא כולה  
של אותו השבט שרובה בתחומה:  
**מאי לאו אע"ג דמדימה מאותה עיר.**  
אס יהיו מאותו שבט נעשית עיר  
הנדחת ואי לא לא שס אינו מאותו  
שבט שהודמו אלא משבט אחר שבעיר  
אינו כסיף אלא בסקילה אלמא  
אפשר שיהו מן אותה העיר ולא  
מאותו שבט וה"ג כגון שחוקי עיר  
אחת לשני שבטים: **לא.** לעולם  
אימא לך דאין חולקין והיכי משכחת  
לה מאותה עיר ולא מאותו מקלט העיר  
דנפלה למדימה צירוסה מקלט העיר  
ע"י בת יורשת נחלה: **ערים השטע**  
**מאס שני השבטים האלה.** ממטה  
יהודה וממטה שמעון נטלו ט' ערים  
וגמנוס ללוס: **מאי לאו דשקל מהאי**  
**ד' ופלגא.** שהיתה עיר א' של  
יהודה ושמעון ועטלו מהס אלמא  
חולקין עיר אחת לשני שבטים: **ה"ג**  
**לא ד' מהאי וה' מהאי:** א"ה לפרוש  
פרושי. הי נינהו שבט דשקיל מיניה  
ה' והי נינהו דשקיל מיניה ד'  
ואמאי כתיב ערים תשע מאת  
שני השבטים משמע דכשור שקל:  
קשיא

## תורה אור השלם

1. ועתה יגדל נא כח  
אדני כאשר דברתי  
לעמך: במדבר י"ו  
2. ערתיך נאמנו מאד  
לביחך נאזה קדש י'  
לארץ ימים:  
3. תפלה למשה איש  
האלהים אדני קעון  
אחה היית לנו בדר  
אדני: תהלים צ א  
4. ביום ההוא יהיה י'  
צבאות לעטרת צבי  
ולצפירת תפארה לשאר  
ישעיהו כה ה  
5. ולרוח משפט ליושב  
על המשפט ולגבורה  
משכיב מלקוחה שיערה:  
ישעיהו כה ה  
6. וגם אלה ביון שגו  
ובשכר תעב כהן וביאי  
שגו בשכר נבלעו מן היין  
תענו מן השכר שגו כפראה  
פקו פליליה:  
7. ולא תהיה זאת לך  
לפוקה ולמכשלה לתב  
לארצי ולשפרך דם חנם  
ולתשיע אדני לו ויתשב  
י' לארצי ויכרת את  
אמקתי:  
8. ובי יקעו אנשים ונפח  
אשה תרה ויצאו לירחי  
ולא יהיה אסון עגוש  
יעש באשר ישיח עליו  
בעל האשה ונתן  
פוללים: שמות כא כ  
9. יצאו אנשים בני  
בליעל מקרבך וירדו  
אך יעש עירם אלו  
נלכה ועבדה אלהים  
אחרים אשר לא  
ידעתם: דברים יג י  
10. הבה תבה את יושבי  
העיר ההוא לפי חרב  
11. ואת כל שללה  
חקבץ אל חוך רחבה  
ושרפת באש את העיר  
ואת כל שללה כליל לין  
אלהיך ויתחת חל עלים  
לא חקבץ עור:  
דברים יג י  
12. ולא ידבק בידך  
מאומה מן החרם למען  
ישב י' מתרון אפי'  
ונתן לך רחמים ורחקך  
והרבך: כאשר נשבע  
לאבתוך: דברים יג י  
13. ואת עין את  
מגרשתך ואת ידה ואת  
מגרשתך את בית שמש  
ואת מגרשתך ערים תשע  
מאת שני השבטים  
האלה: והושע כא טו

א) עין רשיא נח"א,  
ב) ומילה טו: ע"ש כמה  
שעיים וע"י פירש"י [שם],  
ג) [ד"ה י: ד] [ע"י]  
חומסות לעיל מו. ד"ה  
ואמאי, ט) בקדש היתא,  
ו) כ"ב ט"ה, ז) [בסדר]  
השנה ליתא שנאמר,  
ח) [בסדר השנה לא תשנה  
עיר], ט) [בסדר השנה  
אפי' גנות וכו'], י) [ועל]  
טו: א) [הא דירושלים]  
נתקלה לשבע יהודה ונתימן  
ע"פ הדיבור היה, ט"ז  
ביומא י"ג.

## הגהות הגר"א

[א] גמ' לטו. נמחק וי"ב  
כתיבו: [ב] שם לשמות.  
נמחק וי"ב למחלוקת:  
[ג] שם שגמרי נמחק:  
[ד] שם שגמרי נמחק:

## הגהות מהר"ב

### רנשבורג

[א] מתנני' הרי אלו מילין  
אותה שגמרי וכו' הרי אלו  
אובדים שנאמר וכו' כונסין  
אותה למוכה שנאמר אלו  
ג"פ שנאמר נמחקו:  
[ב] רש"י ד"ה ולרבינו וכו'  
כתיב בגמ' כהן אפי' ד'  
ומה"ל יחידים:

## מוסף רש"י

לרודה משפט. לשפטים  
אם ריבון יהיה לעברה  
[תהיה טו:]. הרודה את  
הארץ וקופה לשבט השטה  
[שם]. דבריהם יז אה יצוה.  
המתגבר ביצור. אינו  
הולך לחייו לעבור עברה  
ולאחר שס עד וכן נעלמו  
[שם]. שעה אלו  
שמשכימין כו'. והיט  
שעה ששעשים שפטים  
למחוק דלתות בהשפחה  
ולאחר שס עד וכן נעלמו  
[שם]. שעה אלו  
הרשעים הדיחין בגיהנם,  
ביין שגור. כלומר אף הם  
עשו כסס לפיך דים [שם].  
לגיטס פקו פליליה. לביטס  
החמרת [שם]. החמרת  
הגמלת. שירא של חמרים  
ועל גמלים [ב"ב ח].

## הגהות מהר"ב

[א] גמ' לטו. נמחק וי"ב  
כתיבו: [ב] שם לשמות.  
נמחק וי"ב למחלוקת:  
[ג] שם שגמרי נמחק:  
[ד] שם שגמרי נמחק:

## הגהות מהר"ב

### רנשבורג

[א] מתנני' הרי אלו מילין  
אותה שגמרי וכו' הרי אלו  
אובדים שנאמר וכו' כונסין  
אותה למוכה שנאמר אלו  
ג"פ שנאמר נמחקו:  
[ב] רש"י ד"ה ולרבינו וכו'  
כתיב בגמ' כהן אפי' ד'  
ומה"ל יחידים:

## מוסף רש"י

לרודה משפט. לשפטים  
אם ריבון יהיה לעברה  
[תהיה טו:]. הרודה את  
הארץ וקופה לשבט השטה  
[שם]. דבריהם יז אה יצוה.  
המתגבר ביצור. אינו  
הולך לחייו לעבור עברה  
ולאחר שס עד וכן נעלמו  
[שם]. שעה אלו  
שמשכימין כו'. והיט  
שעה ששעשים שפטים  
למחוק דלתות בהשפחה  
ולאחר שס עד וכן נעלמו  
[שם]. שעה אלו  
הרשעים הדיחין בגיהנם,  
ביין שגור. כלומר אף הם  
עשו כסס לפיך דים [שם].  
לגיטס פקו פליליה. לביטס  
החמרת [שם]. החמרת  
הגמלת. שירא של חמרים  
ועל גמלים [ב"ב ח].

## הגהות מהר"ב

### רנשבורג

[א] מתנני' הרי אלו מילין  
אותה שגמרי וכו' הרי אלו  
אובדים שנאמר וכו' כונסין  
אותה למוכה שנאמר אלו  
ג"פ שנאמר נמחקו:  
[ב] רש"י ד"ה ולרבינו וכו'  
כתיב בגמ' כהן אפי' ד'  
ומה"ל יחידים:

## מוסף רש"י

לרודה משפט. לשפטים  
אם ריבון יהיה לעברה  
[תהיה טו:]. הרודה את  
הארץ וקופה לשבט השטה  
[שם]. דבריהם יז אה יצוה.  
המתגבר ביצור. אינו  
הולך לחייו לעבור עברה  
ולאחר שס עד וכן נעלמו  
[שם]. שעה אלו  
שמשכימין כו'. והיט  
שעה ששעשים שפטים  
למחוק דלתות בהשפחה  
ולאחר שס עד וכן נעלמו  
[שם]. שעה אלו  
הרשעים הדיחין בגיהנם,  
ביין שגור. כלומר אף הם  
עשו כסס לפיך דים [שם].  
לגיטס פקו פליליה. לביטס  
החמרת [שם]. החמרת  
הגמלת. שירא של חמרים  
ועל גמלים [ב"ב ח].

## הגהות מהר"ב

### רנשבורג

[א] מתנני' הרי אלו מילין  
אותה שגמרי וכו' הרי אלו  
אובדים שנאמר וכו' כונסין  
אותה למוכה שנאמר אלו  
ג"פ שנאמר נמחקו:  
[ב] רש"י ד"ה ולרבינו וכו'  
כתיב בגמ' כהן אפי' ד'  
ומה"ל יחידים:

## מוסף רש"י

לרודה משפט. לשפטים  
אם ריבון יהיה לעברה  
[תהיה טו:]. הרודה את  
הארץ וקופה לשבט השטה  
[שם]. דבריהם יז אה יצוה.  
המתגבר ביצור. אינו  
הולך לחייו לעבור עברה  
ולאחר שס עד וכן נעלמו  
[שם]. שעה אלו  
שמשכימין כו'. והיט  
שעה ששעשים שפטים  
למחוק דלתות בהשפחה  
ולאחר שס עד וכן נעלמו  
[שם]. שעה אלו  
הרשעים הדיחין בגיהנם,  
ביין שגור. כלומר אף הם  
עשו כסס לפיך דים [שם].  
לגיטס פקו פליליה. לביטס  
החמרת [שם]. החמרת  
הגמלת. שירא של חמרים  
ועל גמלים [ב"ב ח].

## הגהות מהר"ב

[א] גמ' לטו. נמחק וי"ב  
כתיבו: [ב] שם לשמות.  
נמחק וי"ב למחלוקת:  
[ג] שם שגמרי נמחק:  
[ד] שם שגמרי נמחק:

## הגהות מהר"ב

### רנשבורג

[א] מתנני' הרי אלו מילין  
אותה שגמרי וכו' הרי אלו  
אובדים שנאמר וכו' כונסין  
אותה למוכה שנאמר אלו  
ג"פ שנאמר נמחקו:  
[ב] רש"י ד"ה ולרבינו וכו'  
כתיב בגמ' כהן אפי' ד'  
ומה"ל יחידים:

## מוסף רש"י

לרודה משפט. לשפטים  
אם ריבון יהיה לעברה  
[תהיה טו:]. הרודה את  
הארץ וקופה לשבט השטה  
[שם]. דבריהם יז אה יצוה.  
המתגבר ביצור. אינו  
הולך לחייו לעבור עברה  
ולאחר שס עד וכן נעלמו  
[שם]. שעה אלו  
שמשכימין כו'. והיט  
שעה ששעשים שפטים  
למחוק דלתות בהשפחה  
ולאחר שס עד וכן נעלמו  
[שם]. שעה אלו  
הרשעים הדיחין בגיהנם,  
ביין שגור. כלומר אף הם  
עשו כסס לפיך דים [שם].  
לגיטס פקו פליליה. לביטס  
החמרת [שם]. החמרת  
הגמלת. שירא של חמרים  
ועל גמלים [ב"ב ח].

## הגהות מהר"ב

### רנשבורג

[א] מתנני' הרי אלו מילין  
אותה שגמרי וכו' הרי אלו  
אובדים שנאמר וכו' כונסין  
אותה למוכה שנאמר אלו  
ג"פ שנאמר נמחקו:  
[ב] רש"י ד"ה ולרבינו וכו'  
כתיב בגמ' כהן אפי' ד'  
ומה"ל יחידים:

## מוסף רש"י

לרודה משפט. לשפטים  
אם ריבון יהיה לעברה  
[תהיה טו:]. הרודה את  
הארץ וקופה לשבט השטה  
[שם]. דבריהם יז אה יצוה.  
המתגבר ביצור. אינו  
הולך לחייו לעבור עברה  
ולאחר שס עד וכן נעלמו  
[שם]. שעה אלו  
שמשכימין כו'. והיט  
שעה ששעשים שפטים  
למחוק דלתות בהשפחה  
ולאחר שס עד וכן נעלמו  
[שם]. שעה אלו  
הרשעים הדיחין בגיהנם,  
ביין שגור. כלומר אף הם  
עשו כסס לפיך דים [שם].  
לגיטס פקו פליליה. לביטס  
החמרת [שם]. החמרת  
הגמלת. שירא של חמרים  
ועל גמלים [ב"ב ח].

# חלק פרק אחד עשר סנהדרין

## ק"ב.

עין משפט  
גר מצוה

בז א מ"י פ"ד מהל' ע"ס הלכה ב סמג ע"פ טו:  
 מח ב מ"י ע"ס הלכה ו:  
 מח ב מ"י ע"ס הלכה ט:  
 ג ד מ"י פ"ו מהל' ע"ס הלכה ב סמג ע"פ טו:  
 טו ע"פ ח"ת פ"י קמ"ט ע"פ טו:  
 ג:  
 גא ה מ"י פ"ט מהל' מדרש הלכה י סמג ע"פ טו:  
 נאחין רמב"ם טו ע"פ י"ד פ"י ר"ח ע"פ טו:  
 גב ו ז ה מ"י פ"ד מהל' ע"ס הלכה י סמג ע"פ טו:  
 גג ט י מ"י ע"ס הלכה יא:  
 גד ב כ מ"י ע"ס הלכה יב והלכה יג ופ"י כ"ח:

**קשיא.** לזון הפסוק קשה לתקן למ"ד חולקין) אבל לא מיתוסב: גרירי. בדל"ת נמשכין וכן גרים רבי כבוליה הש"ס מגריר גריר ונ"ל שהוא לזון גרירא דמפרשין ימיד על שם שהוא ימיד משוך ומפרש הוא מן הכל ואין לחמירי סביביו ולזון ארמי הוא ואין דומה לו בפסוק (ודומה לו). אבל גורדו ומעמידו על גלדו (ר"ה ד' סו): הוא לזון עברי דומה לו בפסוק (א"ב ב) ויקח לו חכם להתגרד בו בדל"ת ופי' לזון חטיטה שמחטט וגורד כספין או בכל דבר. וגורר ב"ש לזון עברי הוא כמו (שנת ד' כג). גורר אלס מיהה כסא ושלחן וכן (ב"ב ד' פו). מהה מגרר יוצא מגרר יוצא: **בפר נפשיהו גרירי.** ומעשיהו מעשה ודלוקים ציותר הואיל ומעמטם הם נדחין ודין הוא שיעשה עיר הנדחת: **אבל הנך.** דהודמו צמר נשים וקטנים גרירי שאין דלוקים כ"כ: היכי עבדינן. היאך נעשין רובא נדחים הואיל לזריכין עדים והמראה לכל אחד ואחד: **דין ופושטין.** כשרואין צ' או ג' מהם עובדים ע"ז לא יסקלו אותן ומניחין כל האחרים מלסקול אלא דין אותם לסקילה ומזבזין אותם צבית הסוהר וכן עושין עד שרואין אם מנטרפין לרובא ומחרין ודין אותם דין אחר להריגה ומאבדין את ממונם: ומענה אם דינם. שלאחר שנגמר דינם אתה משהה אותם ומענה את דינם: **דין ופושטין.** עד חזין דמחוקין להו כיחידים ודין ופושטין ומחליין ואיך נתברר הדבר למפרע שהודמו רובא והו סקיף וממונם אבד ומחליין ואיך אי אתה רשאי למשכן למיתה חמורה: **ור"ל אמר מרבין לנס כמי דינין.** לאו משום דלזין דין צ' ביום אחד דהא אחרת צפרק נגמר דין (נעל מ). דנמיתה אמת דין אלא משום דנפיש עדים לכל אחד ואחד ואין פנאי לתקור כל אחד ואחד ביום אחד מרבין דנפיש עדים כדי שמתקבל עדותן ביום א' ויגמור דין כולם ביום אחד: **לשערין.** לז"ש שזשערין דהיינו קנהדי קטנה: ואי אסה מוציא אלא צסנהדרי גדולה: **אלא מרבין לנס כמי דינין ומעייני דניניהס.** לנס הוו מרובים ואם הודחו רוב' מעלים את כולן לז"ד הגדול: **כמה יאך בעיר.** משנה בהשומפין (ב"ב ז): **ויאך כלאשי העיר.** ליתן צלורכי העיר: **למיהו ככני מסא.** שיהא נקרא ככני העיר אין נקרא צפחות מ"ב כמי אכל להקרות מיוצני העיר כיון ששהה ל' יום נקרא מלאשי העיר וקרינן כהו את יושני העיר הווא': **והסניא.** בנימותא: **המודר נהאס.** שאומר הרי עלי קונס אם אהנה: **הכרס אוסה פרט לנכסי לדיקים שחולס לה.** שאס היו לדיקים דריס צתוכה והו' להו נכסים מופקדים צמקוס אחר ציד לחמירי

אין מחרימין אותן אבל נכסים שיש להם צאוחה העיר מחרימין אותן וטעמא מפורש לקמן: **אמר ר"ש מפני מה וכו'.** צבל דוכתי דרש ר"ש טעמא דקראס: **ה"ג אמר מר ואם כל (ל) שאלה** אשר בה לרבות נכסי רשעים שצחולה לה: **אמר רב חסדא ובנקבלין לתוכה.** נכסי רשעים הקרובין לעיר שיכולים לקבצם לתוך העיר צאוחו יום עצמו שזונפין שלל העיר לרמוז לשורפן הן אצודים עמה אבל רחוקים דאין מגיעין לעיר אינן אצודים. ודוקא שכבר היו לתוכה אלא שמעכשו היו מופקדים ציד אחרים אבל לא היו מעולם צתוכה כגון דנפלה להם צירוסה לא קרינא ציה שלה ואין הממונ אבד: **אלא דידהו.** דצני עיר הנדחת ומופקדים הם צעיר אחרת: **הא אמרה.** רב חסדא ובנקבלין לתוכה והא אין נקבלין: **דקבל עליו אחריות.** צני עיר הנדחת: **כמאן דלא פליגא.** (ב) א"א למית צשר צלא שחיטה ואפילו שחטה משחט אין צשחיתתו כלוס דלא לשחיטה קיימא אלא למיתה ושחיטתה זו היא מיתת צבהמה ואין הישר אפילו החי שאין של עיר הנדחת דמי שחט לסימן דעיר הנדחת אינו שוחט אלא ממית ולא מהניא ציה שחטה: **עיסא.** כל אימת דצני פליג לה ואין חלק של עיר הנדחת מעורב צו: **ל"ש שחטה משחט** ל"ש קטלא מקטייל. דצין צשחיתה וצין צהריגה קרינא ציה לפי חרצ' דלפילו שחטה מיתה צעלמא היא ולא מהני מירי או דילמא לפי חרצ היינו שלא דרך שחיטה אבל דרך שחיטה מהניא לה לטורה מירי ניצלה דהיי ללאכילה אימפרה ואיסור הנאה הוא אבל מהני לטורה מירי צבלה: **שיער נשים דקנינות.** שצעיר הנדחת מהו אי הוו צכלל ואת כל שלהה תשרף או לא: **רשעניות.** פשיטא לן דישרף עס שלל העיר: **פליגה.** שצריך לגלחה: **פליג נכריס.** גדיל של שערות דעלמא שצושין לני קא מצעי ליה לרצ יוסף אס של דקנינות הוי: **מחוצר צנוסה.** שנקשר צה: **צנוסה דמי.** וכשס שאין שורפין מלבושין שעליהן שהרי דקנינות הן כך אין מלה אותו גדיל צידד ואין קשורין צה עכשיו: **כיון דעילא ונפא.** רגילה לקוסרה מדיר אף על פי שלא קשרתו עכשיו כל מקוס שיהא עס דרון כמלצוס שעליה דכל שעתא דעתה עליה וכשאר מלבושין דמי: **רחובה מעיקרא משמע.** רחובה שהיה לה מתחלה ולא שצושין לה רחוב עכשיו: הוי

אין מחרימין אותן אבל נכסים שיש להם צאוחה העיר מחרימין אותן וטעמא מפורש לקמן: **אמר ר"ש מפני מה וכו'.** צבל דוכתי דרש ר"ש טעמא דקראס: **ה"ג אמר מר ואם כל (ל) שאלה** אשר בה לרבות נכסי רשעים שצחולה לה: **אמר רב חסדא ובנקבלין לתוכה.** נכסי רשעים הקרובין לעיר שיכולים לקבצם לתוך העיר צאוחו יום עצמו שזונפין שלל העיר לרמוז לשורפן הן אצודים עמה אבל רחוקים דאין מגיעין לעיר אינן אצודים. ודוקא שכבר היו לתוכה אלא שמעכשו היו מופקדים ציד אחרים אבל לא היו מעולם צתוכה כגון דנפלה להם צירוסה לא קרינא ציה שלה ואין הממונ אבד: **אלא דידהו.** דצני עיר הנדחת ומופקדים הם צעיר אחרת: **הא אמרה.** רב חסדא ובנקבלין לתוכה והא אין נקבלין: **דקבל עליו אחריות.** צני עיר הנדחת: **כמאן דלא פליגא.** (ב) א"א למית צשר צלא שחיטה ואפילו שחטה משחט אין צשחיתתו כלוס דלא לשחיטה קיימא אלא למיתה ושחיטתה זו היא מיתת צבהמה ואין הישר אפילו החי שאין של עיר הנדחת דמי שחט לסימן דעיר הנדחת אינו שוחט אלא ממית ולא מהניא ציה שחטה: **עיסא.** כל אימת דצני פליג לה ואין חלק של עיר הנדחת מעורב צו: **ל"ש שחטה משחט** ל"ש קטלא מקטייל. דצין צשחיתה וצין צהריגה קרינא ציה לפי חרצ' דלפילו שחטה מיתה צעלמא היא ולא מהני מירי או דילמא לפי חרצ היינו שלא דרך שחיטה אבל דרך שחיטה מהניא לה לטורה מירי ניצלה דהיי ללאכילה אימפרה ואיסור הנאה הוא אבל מהני לטורה מירי צבלה: **שיער נשים דקנינות.** שצעיר הנדחת מהו אי הוו צכלל ואת כל שלהה תשרף או לא: **רשעניות.** פשיטא לן דישרף עס שלל העיר: **פליגה.** שצריך לגלחה: **פליג נכריס.** גדיל של שערות דעלמא שצושין לני קא מצעי ליה לרצ יוסף אס של דקנינות הוי: **מחוצר צנוסה.** שנקשר צה: **צנוסה דמי.** וכשס שאין שורפין מלבושין שעליהן שהרי דקנינות הן כך אין מלה אותו גדיל צידד ואין קשורין צה עכשיו: **כיון דעילא ונפא.** רגילה לקוסרה מדיר אף על פי שלא קשרתו עכשיו כל מקוס שיהא עס דרון כמלצוס שעליה דכל שעתא דעתה עליה וכשאר מלבושין דמי: **רחובה מעיקרא משמע.** רחובה שהיה לה מתחלה ולא שצושין לה רחוב עכשיו: הוי

### תורה אור השלם

1. והוצאת את האיש והוא א את האשה והוא אשר עשו את הדבר הרע הזה אל שערך את האיש או את האשה וסקלתם באבנים ומתו: דברים י"ז
2. בדת הזה את שכיב העיר והוא לפי חרב החכם אתה ואת כל אשר בה ואת בהמה לפי חרב: דברים י"ג טו
3. ואת כל שללה תקבץ אל תוך רחבה ושרפת באש את העיר ואת כל שללה כליל ל"ח אלהך והיתה חל עולם לא תבנה עוד: דברים י"ג י"ז

### גליון הש"ס

גמ' ע"ה חציה של עיר הנדחת. ע"י שחטת ארבע פ"י פ"ט: שם יצא זה שפחוסר תלישה. ע"י לעיל מו ע"ב מוס' ד"ה תלישה:

### הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה כמאן וכו' דאי אפשר:

### הגהות הגר"א

[א] נ"ב ואל כל אשר בה. נחמק:

### מוסף רש"י

פחות מיכן הן בסקילה. דין שאר יחידים (ב"ב ח). ויהא כבשי העיר. ויהא עמסה בעול (שם י). למיהו מיתבי מתא. כשליש יום, וצני עיר הנדחת כתיב יושבי העיר (שם ח). שיער נשים צדקניות. של עיר הנדחת שלל הדמו עמה ושרכין י. בפיאה נכריס. שפסיה הדקת לשעה קא מיעבא לה אי צנוסה היא וינול עמה. אי כממנה. וק"ל לדיקים שמתבי ואלין ממנה ערומים וכל ממונס נקר, דכתיב ואל כל שלה מקבין וגו' (שם).

אחרת דמפקדי בתוכה והכא במאי עסקינן כגון דקביל עליה אחריות מהו דתימא כיון דקביל עליה אחריות כרדייה דמי קא משמע לן אמר רב חסדא בבהמה חציה של עיר הנדחת וחציה של עיר אחרת אסורה עיסה חציה של עיר הנדחת וחציה של עיר אחרת מותרת מאי טעמא בהמה כמאן דלא פליגא דמאי עיסה כמאן דפליגא דמאי בעי רב חסדא בהמת עיר הנדחת מקטל או דלמא כיון דשחטה מהניא לה שחיטה מאי תיקו בעי רב יוסף שיער נשים צדקניות מהו אמר רבא הא דרשעיות אסור תקבץ ושרפת כתיב מי שאינו מחוסר אלא קביצה ושריפה \* יצא זה שפחוסר תלישה וקביצה ושריפה אלא אמר רבא בפיאה נכרית היכי דמי אי דמחוסר בגופה כגופה דמאי לא צריכא דחלי \* בסבימא כנכסי צדיקים שבתוכה דמי \* ואבד או דלמא כיון דעילא ונפא כלבושה דמי תיקו: ואת כל שללה תקבין אל תוך רחובה וכו': \* ת"ר אין לה רחוב אינה נעשית עיר הנדחת דברי רבי ישמעאל רבי עקיבא אומר אין לה רחוב עושין לה רחוב במאי קמפולגי מר סבר רחובה מעיקרא משמע ומר סבר רחובה השתא נמי משמע: וההקדשות